Pedagogisch werkplan psz

Montessori-Zuid psz

Hilversum

16 November 2026

"Dit Pedagogisch werkplan psz wordt beheerd in DVVS. Een print hiervan ligt op de locatie ter inzage. De locatiemanager maakt bij wijzigingen een nieuwe print vanuit DVVS."

Inhoudsopgave

Contactgegevens 2
1. Welkom bij 3
2. Pedagogisch Beleid, bieden van verantwoorde opvang 5
3. Pedagogische praktijk 6
4. Samenstellen van stamgroepen 15
5. Ontwikkeling van onze medewerkers 17
6. Overige informatie (veiligheid en gezondheid) 19
7. Inspraak van ouders 20
8. Wil je meer lezen? 21

Contactgegevens

Naam	Montessori-Zuid psz
Postadres	Admiraal de Ruyterlaan 35-A 1215 LV Hilversum
Bezoekadres	Admiraal de Ruyterlaan 35-A 1215 LV Hilversum
Registratienummer	218759411
Telefoon	035-6981649
Website	https://binkkinderopvang.nl/vestigingen/hilversum/psz-montessori-zuid/
Contact e-mailadres	f.vanderKleij@binkkinderopvang.nl
Contactpersoon	Fanny van der Kleij
Functie	Manager
E-mail contactpersoon	f.vanderKleij@binkkinderopvang.nl

1. Welkom bij

Inleiding
Dit is ons pedagogisch werkplan. Het is de praktische uitwerking van ons pedagogisch beleidsplan, dat te vinden is op de website van Bink: Pedagogisch beleid | Bink kinderopvang. In het pedagogisch beleidsplan leggen we uit vanuit welke missie, visie en kernwaarden we werken en hoe we naar kinderen kijken.

In dit pedagogisch werkplan beschrijven we hoe per vestiging de groepen zijn ingedeeld, hoe de dag er voor een kind uitziet, hoe we de ontwikkeling van kinderen volgen en hoe we de samenwerking met ouders vormgeven. Beide documenten zijn gebaseerd op de Wet kinderopvang en het kwaliteitskader van Bink.

Welkom

Peuterspeelzaal Montessori-Zuid is gehuisvest in het pand van bso Kraaiennest. Hier heeft de peuterspeelzaal een gezellige groepsruimte en een aangrenzende speelhal. In de groepsruimte is onder meer een poppenhoek, bouwhoek, puzzelkast en zijn veel verschillende materialen beschikbaar voor sensitief motorisch spel. In de speelhal is ruimte voor de kinderen om lekker te rennen, op auto's te rijden of met tenten te spelen.

Iedere peuter is vanaf 2 jaar welkom op onze peuterspeelzaal. Sommige peuters hebben van het consultatiebureau een verwijzing naar Voorschoolse Educatie (VE) gekregen. Daarom werken we op de peuterspeelzalen met een VE-programma. Dit programma is geschikt voor alle kinderen, met en zonder VE-indicatie, omdat het gericht de brede ontwikkeling van kinderen stimuleert.

Voertaal
Op onze vestiging praten we Nederlands met de kinderen. Sommige kinderen hebben een internationale achtergrond en spreken thuis een andere taal.
Als een kind ons niet voldoende begrijpt, schakelen we tijdelijk over op het Engels. Begrijpt het kind ook geen Engels en spreekt een pedagogisch professional de moedertaal van het kind goed, dan kan zij met het kind in zijn of haar eigen taal praten, troosten, uitleg geven of geruststellen.
Op deze manier zorgen we ervoor dat ieder kind zich gehoord en gezien voelt, wat bijdraagt aan hun emotionele veiligheid. Tegelijkertijd stimuleren we kinderen om Nederlands te spreken.

Binnenruimtes
Peuterspeelzaal Montessori Zuid heeft een ruime open groepsruimte met verschillende speelhoeken. Er is o.a. een speelhuisje, een uitgebreide speelkeuken, een leeshoek en een kleed met diverse bouwmaterialen. In de aangrenzende speelhal is ruimte voor meer fysiek spel. Hier worden regelmatig klim- en klauter toestellen neergezet, kunnen de kinderen rijden met fietsen en auto's of is er ruimte om te rennen, te dansen of te gymen.

Naast het VE-programma wordt er ook gewerkt met de Montessori methode. Dit zie je onder andere terug in de speelmaterialen en de speelkleedjes waar kinderen op kunnen spelen. De vaste medewerkers zijn opgeleid om de Montessori methode toe te passen op de peuterspeelzaal en beschikken over een Montessori diploma.

De groepsruimte wordt gedeeld met de buitenschoolse opvang. In de middag zitten bso-kinderen van 4 - 7 jaar in die groep. Omdat beide groepen verschillende behoeften hebben, maken de pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaal en de buitenschoolse opvang duidelijke afspraken en zorgen ze voor een veilige inrichting. Zoals aflsuitbare kasten met leeftijdsspecifiek materiaal, zodat de ruimte optimaal en verantwoord gebruikt kan worden door alle kinderen.

Buitenruimtes
Buiten spelen biedt kinderen andere mogelijkheden dan binnen spelen. Buiten hebben ze de ruimte om veel en gevarieerd te bewegen, wat de basis vormt voor een optimale ontwikkeling. Daarom gaan we zo vaak mogelijk met de kinderen naar buiten.

Ook bij een beetje regen of kou kleden we ons warm aan en stampen we met onze laarzen door de plassen. Op zonnige dagen zorgen we voor voldoende schaduw met grote zonnedoeken. We laten kinderen hun grenzen ontdekken en vermijden daarbij grote risico's. Vallen en opstaan hoort bij het leerproces en draagt bij aan hun ontwikkeling.

In de tuin die rondom de peuterspeelzaal ligt staat een zandbak met veel verschillende materialen, er zijn schommels en er is een speelhuisje met glijbaan. Ook zijn er fietsen en auto's waar de kinderen op kunnen rijden.

Ook buiten worden er geregeld verschillende creatieve materialen aangeboden zoals stoepkrijt of kwasten met water waar de kinderen mee op de muren kunnen schilderen.

Bereikbaarheid en openingstijden
Een aantal dagen in het jaar zijn onze vestigingen gesloten. De sluitingsdagen vind je op onze website: Sluitingsdagen | Bink kinderopvang.

Onze peuterspeelzalen zijn gesloten op nationale feestdagen en tijdens de schoolvakanties. Let op: de schoolvakanties kunnen per peuterspeelzaal verschillen. Wij volgen de vakantiedata van de basisscholen in de buurt, zodat onze sluitingsdagen zoveel mogelijk aansluiten bij de vakanties van de omliggende basisscholen. Voor meer informatie kun je contact opnemen met de vestiging.

De peuterspeelzaal is open van 8:30 uur tot 12:30 uur. We vragen ouders hun kind op tijd te brengen, uiterlijk 8:45 uur. We nodigen ouder uit om tussen 8:30 en 8:45 uur, samen met hun kind, op de groep te spelen. Ook hebben we dan tijd voor een kort gesprekje. Ouders halen hun kind op tussen 12:15 en 12:30 uur.

Als ouders hun kind niet zelf kunnen ophalen, vragen we hen dit aan ons door te geven via het ouderportaal. We geven een kind niet zonder toestemming van de ouder aan iemand anders mee.

Afwezigheid
Op de peuterspeelzaal komen kinderen op vaste dagen spelen. Wanneer een kind niet naar de peuterspeelzaal komt, bijvoorbeeld omdat het ziek is, vragen we ouders dit aan ons door te geven zodat de pedagogisch professionals op de hoogte zijn.

2. Pedagogisch Beleid, bieden van verantwoorde opvang

Inleiding
Wij bieden verantwoorde kinderopvang waarbij de brede ontwikkeling van kinderen centraal staat. De vier pedagogische opvoedingsdoelen, zoals in de wet beschreven, vertalen wij als volgt:

Sensitief en responsief handelen
Wij bouwen een vertrouwensband op met de kinderen door een liefdevolle benadering. We stimuleren zelfstandigheid en geven, binnen een duidelijke structuur, ruimte om spelenderwijs te ontdekken wat ze willen en kunnen. Kinderen leren hun gedachten en gevoelens te benoemen, zodat ze zich gehoord en gezien voelen. Ook leren ze kleine conflicten zelf op te lossen, met onze hulp waar nodig. Zo bieden we kinderen emotionele veiligheid en geborgenheid en stimuleren we hun autonomie.

Ontwikkeling van motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden
Ons activiteitenaanbod sluit aan bij de zone van de naaste ontwikkeling en de interesses van de kinderen. Door variatie in activiteiten stimuleren we de brede ontwikkeling. We vinden veel en gevarieerd bewegen belangrijk en spelen vaak buiten. Taalontwikkeling stimuleren we door zelf het goede voorbeeld te geven: we leggen uit, stellen open vragen en benoemen wat we doen en zien. Boeken en uitnodigende leeshoekjes zijn altijd beschikbaar.

Begeleiden van sociale interacties en ontwikkeling van sociale kennis en vaardigheden
We bevorderen het groepsgevoel en stimuleren interactie tussen kinderen, bijvoorbeeld door samen activiteiten te bedenken. We helpen kinderen om voor zichzelf op te komen én anderen te respecteren. In de groep leren kinderen zich uit te spreken en naar anderen te luisteren,waardoor sociale kennis en vaardigheden groeien. Dit helpt hen om zelfstandig vriendschappen op te bouwen en te onderhouden. Onze pedagogisch professionals zijn getraind in de Gordon-methode en gebruiken groepsregels voor respectvol gedrag. Zo leren kinderen keuzes maken en vriendschappen sluiten.

Kennismaken met algemeen aanvaardbare waarden en normen
Wij begeleiden interacties tussen kinderen, zodat zij vertrouwd raken met algemeen aanvaardbare waarden en normen. We leggen regels uit en maken samen afspraken over hoe we respectvol met elkaar en de omgeving omgaan. Afspraken worden nagekomen, ruzies worden uitgepraat en pesten tolereren we niet. We praten over overeenkomsten en verschillen, en besteden aandacht aan verschillende culturen, bijvoorbeeld door te praten over culturele gebruiken zoals verjaardagen. We hebben daarbij respect voor de persoonlijke autonomie.

3. Pedagogische praktijk

Inleiding

Ons pedagogisch kader is vertaald in vier uitgangspunten.

- Ik mag er zijn: Een kind ontwikkelt een positief zelfbeeld als het de ruimte krijgt en zich veilig en gewaardeerd voelt en zijn eigen grenzen kan verkennen en verleggen.
- We doen het samen; De maatschappij, dat zijn we samen. Binnen de groep ontwikkelen kinderen sociaal inzicht en sociale vaardigheden. Samen maken we de wereld een beetje mooier.
- Spelend ontdekken en onderzoeken: Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen graag leren. In een plezierige en uitdagende omgeving verkennen en onderzoeken zij spelenderwijs de wereld.
- Bewegen en in balans: Voor een optimale ontwikkeling vinden wij het belangrijk dat kinderen fysiek en mentaal lekker in hun vel zitten. Voldoende bewegen, gezonde voeding en rust dragen daaraan bij.

Deze uitgangspunten vormen samen een bloem, en zijn leidend voor ons handelen op de groep. Zo begeleiden wij kinderen om zelfstandig, sociaal en veerkrachtig de wereld in te gaan. In ons pedagogisch beleidsplan worden de bloem en de vier uitgangspunten verder toegelicht.

Kennismaken en wennen

Ongeveer vijf weken voor de start van de opvang nemen we contact op met ouders om een kennismakingsgesprek in te plannen. *Meestal vindt dit gesprek plaats ongeveer twee weken voor de start van de opvang op de vestiging, zodat we meteen een rondleiding kunnen geven.*

Tijdens dit gesprek gaan we in op vragen van ouders en bespreken we onze pedagogische werkwijze en praktische zaken, zoals brengen en halen, meegeven van gezonde tussendoortjes, hoe ouders betrokken worden bij de thema's en de dagelijkse structuur.

We vragen ouders over hun kind te vertellen, zodat we het kind sneller leren kennen en begrijpen. In ons ouderportaal noteren we eventuele bijzonderheden, zodat alle pedagogisch professionals op de hoogte zijn. We bespreken het belang van een goede wenperiode met ouders en maken we afspraken over de start van de opvang.

Ouders van kinderen met een VE-indicatie vertellen we over het VE-programma, bijvoorbeeld hoe we inspelen op de behoeften van hun kind en hoe belangrijk het is dat ouders thuis aan de slag gaan met de tips, activiteiten en boekjes die wij meegeven.

Ook bespreken we dat het belangrijk is dat hun kind op alle afgesproken dagen komt spelen. Dit helpt het kind sneller wennen, vriendjes maken en deelnemen aan alle leuke activiteiten.

Als een kind met een VE-indicatie regelmatig afwezig is, gaan we in gesprek met de ouders. Het is belangrijk dat ieder kind met een VE-indicatie zoveel mogelijk aanwezig is om het kind een zo goed mogelijke start op school te geven.

Alle pedagogisch professionals van de groep zijn verantwoordelijk voor de verzorging en begeleiding van de kinderen. Daarnaast heeft ieder kind een mentor die extra aandacht besteedt aan de individuele ontwikkeling van het kind. Ouders en kinderen maken kennis met de mentor tijdens het kennismakingsgesprek. De mentor is een pedagogisch professional van de eigen stamgroep, die het kind regelmatig ziet en nauw betrokken is bij de dagelijkse begeleiding. De mentor doet ook de observaties en nodigt ouders uit om de observatie te bespreken.

Bij wisselingen van mentor informeren we ouders via het ouderportaal of in een persoonlijk gesprek. Het kennismakingsgesprek is onderdeel van ons kindvolgsysteem. In hoofdstuk vier van ons pedagogisch beleidsplan lees je meer over de rol van de mentor.

Wenmomenten

Wanneer een kind start op de peuterspeelzaal, is het belangrijk dat het tijd krijgt om te wennen. Wenmomenten kunnen starten vanaf de ingangsdatum van het opvangcontract.

De duur van de wenperiode verschilt per kind. Gemiddeld duurt deze ongeveer twee weken, afhankelijk van hoe snel een kind zich veilig voelt. In de eerste dagen speelt een kind vaak korter, ouders spelen in het begin even mee en halen hun kind wat eerder op. Deze wenperiode is belangrijk, omdat het bijdraagt aan de emotionele veiligheid van het kind.

Wanneer een kind de Nederlandse taal nog niet goed begrijpt, kan het zich eenzaam voelen. Omdat een gevoel van veiligheid essentieel is voor een optimale ontwikkeling, kunnen extra (wen)afspraken nodig zijn. We overleggen altijd met

ouders hoe we er samen voor kunnen zorgen dat een kind zich prettig en veilig voelt bij ons.

Wenperiode evalueren
Ongeveer zes weken na de start op de peuterspeelzaal nodigen we ouders uit voor een evaluatiegesprek. We bespreken hoe het kind zich voelt, of ouders vragen hebben of zorgen, en maken zo nodig aanvullende afspraken. Het wenproces is ook beschreven in hoofdstuk drie van ons pedagogisch beleidsplan. De wenevaluatie kan ook gedaan worden tijdens het huisbezoek (voor kinderen met een VE indicatie).

Gaat het kind óók naar een kinderdagverblijf?
Sommige peuters gaan naast de peuterspeelzaal ook naar een kinderdagverblijf. We vinden het belangrijk dat we samen de ontwikkeling van het kind ondersteunen en gaan hierover graag in gesprek. Zowel de ouder als de pedagogisch professionals kunnen hiervoor het initiatief nemen.

Overgang naar een kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang
Waneer een kind overstapt van een peuterspeelzaal naar een kinderdagverblijf, of wanneer een kind vier jaar wordt en naar de buitenschoolse opvang gaat, is het belangrijk om daar ook te wennen. Ongeveer vijf weken voordat het kind start, ontvangen ouders een uitnodiging voor een kennismaking. Het kind is hierbij natuurlijk welkom om alvast kennis te maken met de pedagogisch professionals, de andere kinderen en de nieuwe omgeving.

We maken wenafspraken, waarbij een kind meestal één of twee keer korter komt spelen. Wennen draagt bij aan de emotionele veiligheid van het kind. Heeft een kind meer tijd nodig om te wennen, dan maken we extra wenafspraken die aansluiten bij zijn of haar behoeften.

Bij de eerste keer dat we een kind van school ophalen, om naar de bso te gaan, kunnen ouders aanwezig zijn. We spreken dan op school af, zodat zij kunnen zien hoe de leerkracht de kinderen aan ons overdraagt en hoe we samen naar de buitenschoolse opvang gaan.

Wanneer een kind binnen een IKC of brede school overgaat van het kinderdagverblijf naar de buitenschoolse opvang, kan het vaak al eerder deelnemen aan activiteiten of gezamenlijke momenten op de bso. Dit stemmen we af met ouders en pedagogisch professionals.

Dagritme op de stamgroep
Een voorspelbaar dagritme draagt bij aan de emotionele veiligheid van kinderen. Daarom hanteren we dagelijks dezelfde structuur en gebruiken dagritmekaarten waarop te zien is wat we gaan doen.
Tijdens bijzondere activiteiten tijdens uitstapjes of feestdagen kunnen we de structuur aanpassen. We leggen dit uit aan de kinderen, zodat zij niet verrast worden.
Gedurende de dag wisselen we af met activiteiten in kleine groepen, de grote groep en vrij spel. Spelen in kleine groepen geeft kinderen overzicht en veiligheid. Zo kunnen wij beter aansluiten op hun individuele niveau en stimuleren we hun ontwikkeling in hun eigen tempo.

Activiteiten in de grote groep, zoals kringactiviteiten, dragen bij aan het groepsgevoel en helpen kinderen elkaar beter te leren kennen. Dit draagt bij aan hun sociaal-emotionele ontwikkeling, een positieve groepssfeer en de voorbereiding op de overgang naar een grotere klas op school.

Bij binnenkomst, verwelkomen we ouders en kinderen. We nodigen ouders uit, om even samen met hun kind in de groep mee te spelen. Dit moment is waardevol: ouders zien hoe hun kind zich voelt op de peuterspeelzaal en met wie of wat het graag speelt.
We leggen speelmaterialen klaar die passen bij leeftijd, ontwikkeling en interesses van de kinderen. Omdat we thematisch werken, zijn er altijd passende materialen, zoals voorleesboeken en voorwerpen uit de thematafel of themahoek. Kinderen kiezen zelf wat ze willen doen, wat hun zelfstandigheid en autonomie stimuleert.

Afscheid nemen kan soms lastig zijn, en we helpen daar graag bij. Kinderen spelen beter als ze zien dat hun ouder vrolijk vertrekt. We vragen ouders altijd duidelijk dag te zeggen, zodat hun kind niet schrikt als ze ineens weg zijn.

Nadat alle ouders vertrokken zijn, starten we ons dagprogramma. We wensen elkaar goedemorgen, zingen een welkomstliedje en lezen vaak een boekje voordat de kinderen in kleine groepjes een activiteit gaan doen. Soms laten we hen eerst even vrij spelen voordat we in de kring gaan zitten, zodat de overgang na het afscheid makkelijker verloopt.

Eten en drinken
Ons voedingsbeleid is gezond en vegetarisch. Ouders geven geen drinken mee, daar zorgen wij voor. We vragen ouders wel iets gezonds te eten mee te geven, zoals fruit of groente, een cracker of rijstwafel. Rond tien uur gaan we aan tafel en eten de kinderen hun tussendoortje van thuis op.

Aan tafel zorgen we ervoor dat kinderen voldoende eten en drinken en de ruimte krijgen om hun verhalen te delen. We voeren gesprekjes die aansluiten bij hun belevingswereld en stimuleren interactie tussen de kinderen.

Zo leren ze zichzelf en de anderen steeds beter kennen. Dit draagt bij aan de taal en sociaal emotionele ontwikkeling. We stimuleren zelfredzaamheid en autonomie door kinderen mee te laten helpen met bijvoorbeeld het uitdelen van de meegenomen tussendoortjes of het opruimen van de bekers.

Spelend leren
Kinderen leren het meest wanneer zij zich veilig voelen en plezier hebben. Daarom zorgen wij voor een warme, positieve sfeer op de groep waarin zowel kinderen als ouders zich welkom, gezien en gewaardeerd worden.

Dagelijks werken we gericht aan de brede ontwikkeling van kinderen met activiteiten die we in de activiteitenplanning hebben beschreven. Deze sluiten aan bij de leeftijd en interesses van het kind, omdat we differentiëren. Dit betekent dat we activiteiten eenvoudiger of juist uitdagender maken, zodat ieder kind in zijn of haar eigen tempo spelend kan leren en zich verder kan ontwikkelen.

Aan elke activiteit zijn specifieke leerdoelen gekoppeld, zoals taalontwikkeling of sociaal-emotionele vaardigheden. Voor ieder kind stellen we leerdoelen op die aansluiten bij zijn of haar behoeften. Waar het ene kind extra ondersteuning nodig heeft bij taal, heeft een ander kind juist baat bij begeleiding in samen spelen.

Natuurlijk is er ook tijd voor vrij spel. We zien dat kinderen vaak activiteiten nadoen of er een eigen draai aan geven. Wanneer nodig verrijken de pedagogisch professionals het spel door mee te spelen, woorden te geven aan wat er gebeurt of materialen aan te bieden. We nemen het spel niet over, maar stimuleren kinderen om nieuwe dingen te ontdekken, te onderzoeken en keuzes te maken. Zo groeien hun zelfvertrouwen en autonomie.

De verschillende ontwikkelgebieden van peuters
Hieronder beschrijven we hoe we op een gestructureerde en samenhangende manier de ontwikkeling van jonge kinderen stimuleren op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Taalontwikkeling
Kinderen leren woorden begrijpen, hun betekenis kennen en ze actief gebruiken. Bij elke activiteit worden tien woorden gebruikt, die pedagogisch professionals herhaaldelijk gebruiken. Dit zijn zowel werkwoorden als zelfstandig naamwoorden, aangeboden in verschillende vormen, zoals enkelvoud en meervoud.

Om de betekenis van woorden te versterken, koppelen we ze aan activiteiten. Bijvoorbeeld bij het thema ‘boerderij’: we lezen een boekje over dieren, zoeken ze in de groep en versieren de huishoek en de stoel van de pop met slingers. Ook kunnen we slingers op de thematafel leggen. Door de woorden vaak te herhalen, creëren we een rijk taalaanbod dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Zodra een kind de woorden goed begrijpt en gebruikt, bieden we nieuwe woorden aan.

Communicatie is het gebruik van taal die past bij de situatie, vooral in interactie met anderen. We praten veel met de kinderen en leggen steeds uit wat doen of hebben gedaan. We reageren op zowel gesproken taal als non-verbale communicatie, zoals gezichtsuitdrukkingen.

We benoemen wat we zien - gedrag, emoties, voorwerpen en situaties - en moedigen kinderen aan om op elkaar te reageren en gesprekjes te voeren. Door goed te observeren wat een kind doet, bijvoorbeeld tijdens het spel, spelen we hierop in. We betrekken alle kinderen bij het spel en maken het spel leuker door vragen te stellen of voorwerpen toe te voegen.

We zeggen wat er gebeurt en stimuleren kinderen om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we stellen sluiten aan bij hun ontwikkelingsniveau, van eenvoudige vragen als ‘Wie is dat?’ of ‘Waar is Pop?’, tot iets moeilijkere vragen zoals “Is de reus boos? Waarom?”. Zo helpen we kinderen nadenken, problemen oplossen en hun mening geven. We geven hen voldoende tijd om te reageren, zodat ze rustig kunnen nadenken en hun gedachten onder woorden kunnen brengen.

Taalvorm gaat over hoe je iets zegt: hoe losse klanken woorden vormen en hoe woorden samen zinnen maken. Een kind leert eerst verschillende klanken herkennen en zelf uitspreken. Daarnaast besteden we aandacht aan het vormen van correcte zinnen en het juiste gebruik van werkwoorden en taalregels.

Door een rijk en gevarieerd taalaanbod helpen we kinderen deze regels te leren. We spreken zelf duidelijk en correct, zingen liedjes en lezen regelmatig voor, zodat kinderen op een natuurlijke manier taal oppikken en ontwikkelen.

Rekenprikkels
De beginnende rekenontwikkeling bestaat uit verschillende onderdelen. Bij getalbegrip leren kinderen tellen, getallen herkennen en hoeveelheden begrijpen. In de kring tellen we bijvoorbeeld alle kinderen of het aantal kinderen met een

blauwe broek. We vergelijken ook: zijn er vandaag meer jongens of meisjes?

Bij meten ontdekken kinderen begrippen als lengte, inhoud, gewicht, geld en tijd. We vergelijken bijvoorbeeld welke beker meer water bevat of welk speelgoed zwaarder is.

Bij meetkunde verkennen we de groepsruimte en benoemen we waar spullen zich bevinden. Staat iets in of op de kast? Ligt de pop onder of op de tafel? We bespreken ook begrippen als ver weg en dichtbij.

Daarnaast vallen constructieactiviteiten onder rekenontwikkeling. Kinderen herkennen, benoemen en combineren vormen en kleuren en ontdekken eigenschappen van materialen.

Motorische ontwikkeling
Beweging is de basis voor verdere ontwikkeling. Daarom stimuleren we kinderen om veel te bewegen, zowel binnen als buiten. De motorische ontwikkeling is nauw verbonden met de zintuiglijke ontwikkeling, ook wel sensomotoriek genoemd. Zowel de grove motoriek (dansen, rennen, klimmen en klauteren) als de fijne motoriek (verven, scheuren, kleien en spelen met water, zand en schuim) komen dagelijks aan bod.

Elk kind onderzoekt materialen op zijn eigen manier en tempo, waarbij alle zintuigen worden geprikkeld: zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Zijn knuffels zacht of hard? Hoe ruikt zeep, een gekookt ei of een sinaasappel?

Lichaamsbesef is ook een belangrijk onderdeel van motorische ontwikkeling. Kinderen leren wat hun lichaam kan en hoe het eruitziet. We benoemen lichaamsdelen en zingen liedjes zoals *Hoofd, schouders, knie en teen*. Door bewegingen na te doen, bijvoorbeeld voor een grote spiegel, leren kinderen hun lichaam beter te begrijpen.

We laten kinderen zelf ontdekken en experimenteren, want leren gebeurt door vallen en opstaan. Ondertussen observeren we en grijpen we in bij situaties waarin kinderen risico's niet kunnen overzien.

Sociaal-emotionele ontwikkeling
De sociaal-emotionele ontwikkeling is het proces waarin een kind leert omgaan met zichzelf en anderen. Wij creëren een warme, positieve en veilige omgeving waarin elk kind zich gezien en gehoord voelt. Hierdoor durven kinderen zichzelf durven te zijn, hun emoties te uiten en contact te maken met anderen.

Wij begeleiden kinderen in hun omgang met anderen door zelf het goede voorbeeld te geven en samen met hen naar het gedrag van andere kinderen te kijken. We laten zien hoe je rekening met elkaar houdt en hoe je anderen kunt helpen. Zo leren kinderen van en met elkaar. We stimuleren hen om samen te spelen, zich aan te sluiten bij het spel van anderen en hulp te geven én te vragen. Dit gedrag versterken we door positieve waardering te geven, waardoor samenwerken en behulpzaamheid worden gestimuleerd.

Door gezichtsuitdrukkingen en lichaamshoudingen te observeren en na te doen, leren kinderen emoties beter herkennen en begrijpen. We benoemen emoties, lezen erover en gebruiken spiegels, zodat kinderen ook hun eigen gezichtsuitdrukkingen kunnen verkennen.

Daarnaast moedigen we kinderen aan om te vertellen wat ze mooi of leuk vinden en om verschillen te waarderen. Zo leert een kind dat 'anders zijn' mag, dat ze zich mogen uitspreken en eigen keuzes kunnen maken.

Opbrengstgericht werken
We denken bewust na over het doel van elke activiteit en passen ons pedagogisch handelen aan om de ontwikkeling van ieder kind optimaal te stimuleren. Dit proces, waarbij we de ontwikkeling van peuters volgen en het aanbod van voorschoolse educatie hierop afstemmen, noemen we opbrengstgericht werken.

Door te differentiëren, stemmen we het niveau van de activiteiten af op de ontwikkeling van het kind. Wanneer een leerdoel is behaald, stellen we een nieuw doel vast. Dit doen we stapsgewijs, bijvoorbeeld door eerst te werken aan klanken, vervolgens aan woorden en zinnen, en uiteindelijk aan een groter woordbegrip.

Op deze manier volgen we continu de ontwikkeling van het kind en passen we ons aanbod hierop aan. Dit is een cyclisch proces, waarbij we steeds blijven onderzoeken hoe we de ontwikkeling verder kunnen stimuleren door activiteiten en aanpak te verfijnen. We hanteren daarbij de volgende vier stappen:

- **Data:** We kijken goed naar hoe een kind speelt en zich gedraagt, bijvoorbeeld wat het leuk vindt of waar het moeite mee heeft.
- **Duiden:** We analyseren deze observaties om te begrijpen wat ze betekenen voor de ontwikkeling van een kind. Wat heeft het nodig om verder te groeien?
- **Doelen:** We stellen concrete ontwikkeldoelen op, bijvoorbeeld op het gebied van taal, motoriek of sociale vaardigheden.
- **Doen:** We voeren gerichte activiteiten uit om deze doelen te bereiken en blijven het proces monitoren.

De doorgaande leerlijn van peuters en kleuters
In het VE-programma zijn de leerdoelen bij de activiteiten afgestemd op de SLO-doelen (Stichting Leerplan ontwikkeling), die ook in het basisonderwijs worden gebruikt. Door opbrengstgericht te werken aan deze leerdoelen, ontstaat een doorlopende leerlijn van kinderopvang naar onderwijs.

Om de samenhang tussen de SLO-doelen voor peuters (prefase) en kleuters (fase 1) te verduidelijken, volgen hieronder enkele voorbeelden:

Nederlands:	*Peuter:* Herkennen en benoemen van kleuren en vormen, bijvoorbeeld: "Dit is een rode bal." *Kleuter:* Vertellen van een korte ervaring in een zin, zoals: "Ik speelde met de rode bal in de tuin."
Rekenen:	*Peuter:* Tellen van objecten tot drie, bijvoorbeeld: "Eén, twee, drie blokken." *Kleuter:* Het tellen tot tien en het koppelen van aantallen aan cijfers, bijvoorbeeld: "Dit zijn vijf appels, dat is hetzelfde als het cijfer 5."
Oriëntatie op jezelf en de wereld:	*Peuter:* Leren van namen van familieleden of basisbegrippen zoals "mijn huis" en "mijn straat". *Kleuter:* Begrijpen van simpele begrippen over tijd en plaats, zoals "vandaag", "gisteren", of "we wonen in Nederland".
Kunstzinnige oriëntatie:	*Peuter:* Ontdekken van kleuren door te schilderen of tekenen. *Kleuter:* Het maken van een eenvoudige tekening waarbij een verhaal wordt verteld, zoals: "Dit is mijn huis met mijn hond in de tuin."
Digitale geletterdheid:	*Peuter:* Het bekijken van interactieve prentenboeken op een tablet samen met een volwassene. *Kleuter:* Het gebruiken van een muis of touchscreen om een eenvoudig spel te spelen, waarin vormen worden herkend.
Sociaal-emotionele vaardigheden:	*Peuter:* Leren delen tijdens het spelen, bijvoorbeeld samen een toren bouwen. *Kleuter:* Het zelfstandig oplossen van een klein conflict, zoals het vragen: "Mag ik het speelgoed ook?"
Bewegen:	*Peuter:* Leren lopen over een streep op de vloer om evenwicht te oefenen. *Kleuter:* Springen over kleine obstakels en rennen in een spel waarbij richtingsveranderingen worden geoefend

Het Voorschoolse Educatieprogramma Uk en Puk
Wij werken met het VE-programma Uk en Puk, een geaccrediteerd programma dat is opgenomen in de databank Effectieve Jeugdinterventies.

Kinderen die vanaf hun tweede verjaardag naar de peuterspeelzaal komen (80 weken, 4 dagen per week en 4 uur per dag) ontvangen minstens 1280 uur voorschoolse educatie. Kinderen die starten vanaf tweeëneenhalf jaar (60 weken, 4 dagen per week, 4 uur per dag) krijgen minstens 960 uur voorschoolse educatie. Kinderen zonder VE-indicatie komen twee dagdelen per week naar de peuterspeelzaal. Daarnaast zijn er ook kinderen die pas op latere leeftijd instromen.

Het Uk en Puk-programma kent een duidelijke en herhalende structuur en is voorspelbaar in zowel de thema's als de opbouw van de activiteiten. Deze voorspelbaarheid draagt bij aan de emotionele veiligheid van kinderen.

Uk en Puk; samenwerking met ouders
Ouders van kinderen met een VE-indicatie worden intensief betrokken bij de activiteiten op de peuterspeelzaal. Dit wordt al tijdens de kennismaking door de mentor uitgelegd. Ouders worden gestimuleerd om het eerste kwartier van de opvangdag samen met hun kind in de groep te spelen.

Bij de start van elk nieuw thema organiseren we een ouderbijeenkomst op de peuterspeelzaal, waarbij we verwachten dat minimaal één ouder aanwezig is. Tijdens deze bijeenkomst bespreken we het thema, de activiteiten en geven we tips voor thuis, zoals passende liedjes en boeken. Op alle peuterspeelzalen is daarnaast een oudercollectie beschikbaar, zodat ouders prentenboeken kunnen lenen uit een mini-bibliotheek en ook thuis actief met het thema aan de slag kunnen. Tevens kunnen ouders digitaal prentenboeken lezen via Bereslim; alle groepen beschikken over een licentie voor deze omgeving. Zo laten we de thuissituatie en de speelzaalsituatie optimaal op elkaar aansluiten en ondersteunen we samen de ontwikkeling van de kinderen.

Vier tot zes weken nadat een kind is gestart op de peuterspeelzaal, plannen we een huisbezoek om elkaar beter te leren kennen. Dit huisbezoek kan samenvallen met de wenevaluatie, waarin we samen met ouders terugkijken op de eerste weken van het kind op de peuterspeelzaal. Het huisbezoek helpt ons nog beter aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind, bijvoorbeeld wanneer het vertelt over thuis.

Sommige ouders vinden het lastig om op de peuterspeelzaal met ons over hun kind te praten of vragen te stellen. Tijdens het huisbezoek is hier meer rust en ruimte voor. We begrijpen dat een huisbezoek spannend kan zijn, maar kinderen vinden het meestal geweldig dat hun “juf” op bezoek komt. Ze laten graag zien waar ze thuis mee spelen en zijn heel trots op hun huis en familie.

Ouders kunnen ons vragen stellen over de peuterspeelzaal of over de ontwikkeling van hun kind. Wij geven uitleg over speelgoed en activiteiten die aansluiten bij de ontwikkeling van hun kind, over het Uk & Puk-programma en hoe ouders de ontwikkeling van hun kind thuis verder kunnen stimuleren. Op deze manier bereiden we het kind optimaal voor op de overstap naar de basisschool.

Thema's

Het Uk & Puk-programma is opgebouwd rond tien thema’s die aansluiten bij de belevingswereld van peuters.

Per jaar behandelen we vijf thema’s. De thema’s duren meestal 8 weken. In de eerste week introduceren we het thema en wordt het thema steeds meer zichtbaar op de groep. In de laatste week bouwen we het thema af, en ruimen we de themamaterialen op. Zo is voor kinderen duidelijk wanneer een thema begint en eindigt. Thema’s volgen elkaar direct op, maar afhankelijk van schoolvakanties wijken we daar soms van af. We starten niet met een nieuw thema vlak voor een vakantie, hierdoor kan een thema soms negen weken duren. In de negende week bouwen we het thema af en zijn er op de laatste dag geen themamaterialen meer zichtbaar. We behouden ons normale ritme en stimuleren we de brede ontwikkeling van de kinderen met gevarieerde, herhalende activiteiten. Individuele ontwikkelingsdoelen die extra aandacht nodig hebben, nemen we mee naar het volgende thema.

Elk thema wordt ondersteund door een verhaal en een thematische hoek of tafel, ingericht met voorwerpen, spelletjes en boekjes die bij het thema passen. Tijdens de activiteiten maken we gebruik van diverse materialen, zoals kijkplaten, prentenboeken en knieboeken. Herhaling speelt een belangrijke rol: specifieke woorden uit de verhalen en activiteiten keren regelmatig terug om de taalontwikkeling van de kinderen te versterken.

Naast thematische activiteiten bieden we kinderen ook ruimte voor vrij spel. Hierbij krijgen ze de kans om eigen keuzes te maken en hun ideeën te volgen. We ondersteunen dit proces door materialen aan te reiken en hen te begeleiden waar nodig, zodat ze spelenderwijs leren zelf keuzes te maken en hun creativiteit te ontwikkelen.

Puk

Puk, is een vrolijke pop en het speelkameraadje van de kinderen. Hij is altijd zichtbaar in de groep en speelt een belangrijke rol in hun dagelijkse belevingswereld. Kinderen voelen zich verbonden met Puk en herkennen zich in hem. Puk maakt dingen mee die zij ook ervaren, zoals zijn fiets wassen, verdwalen of ontdekken hoe bloemetjes ruiken.

Puk biedt troost en een veilige manier om gedachten en gevoelens te delen. Sommige kinderen durven tegen Puk meer te vertellen dan aan een volwassene.

Kinderen worden uitgedaagd om Puk te helpen, en Puk helpt hen op hun beurt. Samen doen ze bijvoorbeeld boodschappen, ‘koken’ of de tafel dekken. We stimuleren gesprekjes en spel tussen de kinderen en betrekken Puk hierbij. Tijdens het spelen mag Puk meedoen, en vaak bootsen de kinderen activiteiten met hem na.

Tijdens activiteiten gebruiken we Puk om taal en begrippen aan te leren. Zo kleden pedagogisch professionals Puk aan en benoemen daarbij lichaamsdelen en kledingstukken, waardoor kinderen nieuwe woorden en hun betekenis leren. De activiteit kan worden uitgebreid door met te grote of te kleine kleding te spelen, kleuren te benoemen en te praten over winter- en zomerkleding.

Ook tijdens vrij spel doet Puk mee. Een kind kan bijvoorbeeld zelf Puk uitkleden en hem andere kleren aantrekken. Pedagogisch professionals observeren het spel, spelen mee zonder het spel over te nemen en voeren gesprekken met het kind. ‘Welke kleren heeft Puk aan?’ en ‘Wat gaat Puk doen?’ Zo stimuleren we op een natuurlijke manier het uitbreiden van de woordenschat en de taalontwikkeling.

Uk en Puk op de groep

Op de groep is goed zichtbaar dat we werken met het VE-programma Uk & Puk. Puk heeft een eigen plekje, vaak met een eigen stoeltje of bed en bijpassende kleding. Daarnaast is er een thematafel of themahoek, die aansluit bij het actuele thema. Ouders kunnen op ons informatiebord lezen met welk thema we bezig zijn en de begrippen die daar bij horen.

De materialen die bij de Uk en Puk-thema’s horen, zoals prentenboeken, knieboeken en kijkplaten, staan in de groep zodat de kinderen ze altijd kunnen zien en gebruiken. Veel materialen zijn vrij toegankelijk, zodat kinderen ze zelf kunnen pakken.

We hebben minimaal 4 speelhoeken op de groep. Kinderen worden gestimuleerd alle speelhoeken en spelmaterialen te ontdekken. De speelhoeken sluiten aan bij de ontwikkelgebieden, er is ruimte voor creativiteit, cognitief spel zoals puzzelen;

sociaal spel, zoals een huishoek; een lees/taalhoek; en een bouwhoek met blokken en constructiemateriaal. Soms passen we een speelhoek aan in de stijl van het thema, bijvoorbeeld door een tent in de bouwhoek of een iglo in de huis of bouwhoek te plaatsen.
Op de thematafel- of in de themahoek verzamelen we boekjes, puzzels en voorwerpen die met het thema te maken hebben. Zo is altijd zichtbaar met welk thema we bezig zijn. De materialen zijn goed zichtbaar en de meeste kunnen ze zelf pakken. Om dit te ondersteunen, plakken we een afbeelding op speelgoedbakken zodat kinderen gemakkelijk zien wat erin zit.

Sommige materialen, zoals scharen, zetten we vanwege de veiligheid buiten het bereik van kinderen. We leggen hierbij ook uit waarom bepaalde materialen niet altijd vrij beschikbaar zijn, zodat kinderen dit begrijpen.

Volgen van ontwikkeling
We volgen de ontwikkeling van elk kind nauwgezet via ons kindvolgsysteem Samen Groeien, van de eerste tot de laatste dag bij Bink. Dit omvat o.a.:
- Kennismaking en wenperiode
- Huisbezoek
- Observaties en oudergesprekken
- Overdracht naar de basisschool
- Eindgesprek

Samenwerking met ouders staat hierin centraal. De stappen volgen logisch op elkaar en zorgen voor een duidelijke doorgaande lijn in hoe we de ontwikkeling van een kind monitoren en contact met ouders onderhouden.
Op de peuterspeelzaal observeren we ieder kind minimaal twee keer per jaar. We observeren de ontwikkellijnen Doen, Praten, Bewegen en Rekenen.
Observaties geven waardevolle inzichten in de ontwikkeling van kinderen. Dit helpt ons om activiteiten goed af te stemmen op wat een kind nodig heeft, zodat het zich optimaal ontwikkelt.
Na elke observatie nodigen we ouders uit om de bevindingen te bespreken. Als ouders of de tussentijds behoefte hebben aan een gesprek, plannen we graag een extra afspraak in. Observaties en oudergesprekken maken deel uit van ons kindvolgsysteem. Meer hierover is te vinden in ons pedagogisch beleidsplan en in de Bink-flyer kindvolgsysteem.

De observaties en eventuele oudergespreksverslagen worden opgeslagen in een digitaal pedagogisch kinddossier. Dit dossier wordt gebruikt zolang het kind een van onze vestigingen bezoekt. Wanneer een kind doorstroomt naar een andere vestiging, dragen we het pedagogisch kinddossier over. Hierbij worden alle relevante kennis en eventuele afspraken met ouders meegenomen. Daarnaast vindt er een kennismakingsgesprek plaats met de nieuwe mentor en krijgt het kind tijd om te wennen aan de nieuwe groep. Zo zorgen we voor een interne doorgaande lijn.

Hoe betrekken we ouders bij ontwikkelingsstimulering van hun kind?
Ouders verwachten van ons de best mogelijke zorg, dit vraagt vertrouwen. Vertrouwen ontstaat en groeit door een goede samenwerking. Daarom laten we ouders zien hoe we met hun kind omgaan en hoe we inspelen op hun specifieke behoeften.

Tijdens de kennismaking en wenperiode bespreken we het belang van samenwerken. Dit vormt de basis van ons kindvolgsysteem. We leggen uit dat vertrouwen van ouders in ons, een positieve invloed heeft op hun kind.

We houden ouders goed op de hoogte van hoe het met hun kind gaat op de opvang. Dit doen we via:
- Het ouderportaal voor een goede overdracht
- Kort contact bij het brengen en halen
- Ruimte voor een extra gesprek wanneer nodig
- Twee keer per jaar een ouder gesprek na de observatie
- Themakrantjes
- Themabijeenkomsten

We bespreken voortdurend met ouders hoe wij de ontwikkeling van kinderen stimuleren. We laten dit ook in de praktijk zien. Wanneer ouders bij het brengen van hun kind even op de groep blijven om mee te spelen, ervaren ze hoe wij met hun kind omgaan en welke activiteiten we aanbieden. Zo kunnen we laten zien hoe we voorlezen of hoe we een kind stimuleren om zelf iets te pakken of te doen.

Daarnaast biedt dit een gelegenheid voor ouders om kort een vraag met de pedagogisch professionals te bespreken. Wanneer er meer tijd nodig is, plannen we graag een extra afspraak.

Als wij of ouders signaleren dat een kind extra begeleiding nodig heeft, bespreken we dit samen. Indien gewenst nemen we contact op met een van onze samenwerkingspartners.

Ouders ontvangen regelmatig nieuwsbrieven van Bink en van de vestiging, waarin we activiteiten beschrijven en pedagogische informatie delen. Hierin staan ook tips om de ontwikkeling thuis te ondersteunen. Zo zorgen we er samen voor

dat kinderen optimaal worden voorbereid op de basisschool.

Overdracht naar de basisschool

Wanneer een kind vier jaar wordt, gaat het naar de basisschool. Om daar de best mogelijke start te maken, observeren we het kind rond 44 maanden.

De mentor bespreekt deze observatie met ouders en bespreekt ook de overgang naar de basisschool. Om de start op de basisschool voor het kind zo soepel mogelijk te laten verlopen, vult de mentor een overdracht formulier in. Ouders ontvangen beide formulieren.

De mentor legt uit welke informatie voor school belangrijk is en of vraagt of ouders toestemming voor de overdracht geven. Wanneer ouders van kinderen met VE indicatie geen toestemming geven om de overdracht met de school te delen, sturen we – zoals afgesproken met de gemeente – alleen door hoeveel uren het kind het VE-programma heeft gevolgd. In dat geval neemt de school zelf contact op met ouders voor een kennismakingsgesprek.
Vervolgens nodigen we school en ouders uit voor een gezamenlijke overdracht, we noemen dit een “warme overdracht”. Als ouders niet aanwezig kunnen zijn bij de overdracht, kunnen we – alleen met toestemming van ouders– de overdracht alleen met school bespreken.

De ouders van kinderen zonder VE indicatie ontvangen eveneens de laatste observatie en overdracht formulier, beide worden door de mentor met ouders besproken. Ouders besluiten zelf welke informatie zij delen met school. Wanneer ouders het wenselijk vinden een gezamelijke overdracht met school af te spreken doen we dit.

De overdracht naar school vindt uiterlijk plaats wanneer het kind 45 maanden is. De overdracht is een belangrijk moment voor ouders, het kind en school, hier begint de samenwerking tussen hen. Tijdens dit gesprek:
• Kunnen ouders vragen stellen over school en vertellen over hun kind.
• Kan de leerkracht vragen stellen over de ontwikkeling van het kind op de peuterspeelzaal en thuis, en uitleg geven over school.
• Geeft de pedagogisch professionals inzicht in de ontwikkeling van het kind.

Na de laatste observatie, besteden we op de peuterspeelzaal of er nog specifieke aandachtspunten zijn voor een optimale overgang naar school. Kinderen kunnen in deze maanden nog een flinke ontwikkeling doormaken.
Hieronder staat beschreven welke speciefieke afspraken, met betrekkening tot de overdracht en samenwerking met scholen zijn gemaakt.

Samenwerking basisschool

Kinderen van peuterspeelzaal Montessori Zuid stromen onder andere door naar Montessorischool Zuid, Flore, Bloemrijk en de Violenschool. Doordat wij werken volgens de montessorimethode en gebruikmaken van montessorimaterialen, zijn kinderen goed voorbereid op de overstap naar de basisschool en is er een goede aansluiting op Montessorischool Zuid.

Voor ieder kind vindt voor de overstap een eindgesprek met de ouders plaats. Hierin bespreken we het overdrachtsformulier, dat met toestemming van ouders wordt gedeeld met de kleuterleerkracht of IB’er van de basisschool. Bij VE-kinderen streven we naar een warme overdracht waarbij ouders, de peuterspeelzaal en de basisschool gezamenlijk in gesprek gaan. Is dit niet mogelijk, dan geven we de basisschool een mondelinge toelichting.

Wanneer regulier basisonderwijs mogelijk niet passend is bij de behoeften van een kind, betrekken we tijdig een externe partij, zoals Kansen voor Kleintjes of Unita. Zo zorgen we samen voor een warme en zorgvuldige overgang naar de basisschool.

Samenwerking met zorgpartners

Soms vertoont een kind opvallend gedrag of heeft het om andere redenen extra aandacht en begeleiding nodig van onze pedagogisch professionals. Dat kan blijken uit onze eigen observaties, maar ook uit gesprekken met ouders die vragen of zorgen hebben over het gedrag of de ontwikkeling van hun kind. Samen bekijken we wat we kunnen betekenen voor het kind en de ouders.
Onze pedagogisch coach speelt hierbij een belangrijke rol. De coach kan pedagogisch professionals ondersteunen door hen te coachen of extra kennis te bieden over het gedrag of de situatie van het kind. Soms voeren we uitgebreidere observaties uit om het gedrag beter te begrijpen en passende begeleiding te bieden.
Onze coaches houden hun kennis bij door het volgen van relevante trainingen, zoals traumasensitief werken en taalontwikkeling.
Wanneer blijkt dat er meer pedagogische expertise nodig is, kunnen we in overleg met ouders contact opnemen met een van onze samenwerkingspartners. Dit gebeurt altijd met toestemming van ouders.
Ook kunnen we ouders, indien gewenst, doorverwijzen naar gespecialiseerde instanties voor verdere ondersteuning. Meer over onze samenwerkingspartners lees je op onze website Partners | Bink kinderopvang.

Beschermen en voorkomen

Een kinderleven is niet altijd zorgeloos. Soms krijgen kinderen te maken met hele verdrietige of moeilijke situaties. Gelukkig informeren de meeste ouders ons hier tijdig over, want juist in deze situaties is het extra belangrijk dat wij er voor het kind

zijn en met ouders samenwerken. Als er signalen zijn dat het niet goed gaat met een kind, bespreken we dat altijd met ouders. Om de ontwikkeling van kinderen goed te kunnen volgen schrijven we deze signalen en wat we samen hierover hebben besproken op in het pedagogisch kinddossier.
Wanneer we een onveilige thuissituatie signaleren volgen we de stappen van de landelijke meldcode en nemen we contact op met Veilig thuis. Hier is altijd een pedagogisch coach bij betrokken. Onze pedagogisch coaches zijn getraind als aandachtsfunctionaris en de pedagogisch professionals worden ondersteund in het werken met de meldcode, bijvoorbeeld door coaching en workshops. We streven altijd naar samenwerking met ouders. We nemen een doorverwijzing of contact met Veilig Thuis op in ons kinddossier.

4. Samenstellen van stamgroepen

Inleiding
Op onze peuterspeelzalen worden kinderen opgevangen in stamgroepen van maximaal 16 kinderen. Dit zijn vaste groepen met een eigen stamgroepsruimte. Elk kind heeft een vaste stamgroep, waar vaste pedagogisch professionals werken die de kinderen goed kennen en zorgen voor de juiste begeleiding. We maken bij het samenstellen van groepen geen onderscheid tussen kinderen met een VE-indicatie en kinderen zonder VE-indicatie.

Soms verlaten kinderen de stamgroep en/of de stamgroepruimte, bijvoorbeeld voor een uitstapje buitenshuis, een spel in de tuin of in een andere ruimte zoals een centrale hal die meer bewegingsruimte geeft aan de kinderen. Sommige activiteiten zijn bedoeld voor specifieke leeftijdsgroepen, ontwikkelbehoefte of sociaal-emotionele situatie van het kind. Denk bijvoorbeeld aan extra taalactiviteiten voor een kind dat extra ondersteuning nodig heeft.

Bij bepaalde activiteiten kunnen we tijdelijk afwijken van de maximale groepsgrootte, bijvoorbeeld tijdens: uitstapjes, specifieke taal-, creatieve of beweegactiviteiten of bijzondere festiviteiten. Ook deze momenten dragen bij aan de brede ontwikkeling van kinderen. Om de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen zorgen we ervoor dat er altijd een vaste pedagogisch professional van eigen stamgroep aanwezig is.

Vaste gezichten
Op elke stamgroep werken vaste pedagogisch professionals, de 'vaste gezichten'. Dit heeft veel voordelen: Vaste gezichten leren de kinderen sneller en beter kennen waardoor zij beter kunnen inspelen op hun behoeften en ontwikkeling. En kinderen voelen zich sneller veilig, wat bijdraagt aan een optimale ontwikkeling.

In sommige situaties, zoals bij ziekte, verlof of vakantie van een vast gezicht, kunnen we hier tijdelijk van afwijken. Dit mag maximaal 4 weken en blijft binnen de wettelijke kaders.
Wanneer een vast gezicht langer afwezig is, neemt een andere pedagogisch professional deze rol over. We zorgen ervoor dat dit altijd een voor de kinderen bekend persoon is, zoals een flexmedewerker, adjunct-manager, vestigingsmanager of pedagogisch professional van een andere groep. Ook een bekende pedagogisch professional in opleiding (BBL) kan deze rol vervullen, mits dit binnen de wettelijke regeling valt.

Ons uitgangspunt blijft dat er altijd minimaal één bekende pedagogisch professional of vast gezicht aanwezig is. Dit draagt niet alleen bij aan de stabiliteit binnen de vestiging, maar ook aan de emotionele veiligheid van de kinderen.

Wanneer er onvoldoende bekende of vaste gezichten beschikbaar zijn en we niet kunnen voldoen aan de wettelijke eisen, nemen we maatregelen zoals het tijdelijk beperken van het aantal kinderen op de groep, of in het uiterste geval, het tijdelijk sluiten van de groep.

In ons ouderportaal wordt voor ieder kind genoteerd welke bijzonderheden er zijn, zoals allergieën. Zo zorgen we ervoor dat kinderen altijd de juiste zorg krijgen, ook wanneer een vast gezicht afwezig is. Daarnaast waarborgen we een goede overdracht, zodat alle pedagogisch professionals beschikken over de juiste informatie over de kinderen.

Via het ouderportaal stellen we ouders tijdig op de hoogte van vakanties of (langdurige) afwezigheid van een vast gezicht. We vermelden hierbij ook de naam van de vervangende pedagogisch professional. Hierdoor hebben ouders altijd inzicht in de periode waarin we afwijken van het basisrooster.

Indeling van onze stamgroepen
Op onze peuterspeelzaal worden kinderen van 2 tot 4 jaar opgevangen. Hieronder volgt de indeling van de stamgroep(en). Het aantal beroepskrachten is vastgesteld volgens de wettelijke richtlijnen van de BKR (beroepskracht-kindratio). De exacte indeling van de stamgroepen is als volgt. Lunchpauzes zijn niet van toepassing op de peuterspeelzaal en de pedagogisch professionals staan altijd samen op een groep.

Naam stamgroep	Leeftijdsindeling	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers
Zon	2-4	16	2

Groep	Dagen	PM	Diensten
Zon	maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag	1	8.30-12.30
		2	8.30-12.30

Activiteiten buiten de stamgroep
We vinden het belangrijk dat kinderen ook buiten de eigen stamgroep zich veilig (gaan) voelen, dit draagt bij aan hun zelfvertrouwen en sociale competenties. Daarom bieden we voor kinderen, vanaf ongeveer een jaar, regelmatig activiteiten aan, buiten de stamgroep.

Voorbeelden zijn een uitstapje buitenshuis, een spel in de tuin of in een andere ruimte zoals een centrale hal die meer bewegingsruimte geeft aan de kinderen. Bij activiteiten buiten de stamgroep gaat altijd een bekende pedagogisch professional mee. Dit geeft kinderen emotioneel houvast.

Sommige activiteiten zijn bedoeld voor specifieke leeftijdsgroepen, bijvoorbeeld voor de oudste kinderen. De materialen en activiteit sluiten daarop aan. Soms zijn de activiteiten buiten de stamgroep bedoelt voor stimulering van een specifiek ontwikkelgebied, zoals motoriek of taal. Wij maken dan vooraf een keuze voor welke kinderen deze activiteit aansluit bij de ontwikkelingsbehoefte en de sociaal-emotionele situatie van het kind.

Wanneer we de stamgroep verlaten vertellen we kinderen vooraf, wat we gaan doen, in welke ruimte en hoe we daar naar toe gaan. We leggen ook uit dat we weer naar de eigen stamgroep teruggaan als de activiteit klaar is. Kinderen die niet mee willen, gaan ook niet mee. We hebben respect voor de autonomie van het kind, we leggen dit ook uit aan de kinderen. De voorspelbaarheid, uitleg en respect voor autonomie dragen bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen.

Op onze vestiging verlaten kinderen de stamgroep voor geplande activiteiten in kleine groepjes zoals sensomotorisch spel of juist meer individuele begeleiding. Dit vindt plaats in de naastgelegen bso groepsruimte. Deze groep is zichtbaar vanuit de stamgroep middels schuifdeuren met ramen. Deze activiteiten wordt begeleid door één van de vaste pedagogisch professionals en vinden plaats in kleine groepjes zodat er meer rust en aandacht is voor de kinderen en het gevoel van (emontionele) veiligheid vergroot. De kinderen kunnen vanauit de aangrenzende groepsruimte de eigen stamgroep zien en kunnen altijd weer terug naar de basisgroep als zij dat kenbaar maken.

5. Ontwikkeling van onze medewerkers

Inleiding
Bij Bink hechten we veel waarde aan de duurzame ontwikkeling van onze medewerkers. Jaarlijks bepalen we, op basis van onze kwaliteitscyclus en beleidsthema's, welke pedagogische onderwerpen prioriteit krijgen.

Onze pedagogisch coaches ondersteunen pedagogisch professionals in hun pedagogisch handelen. Dit doen zij onder andere door coaching op de groep, workshops en begeleiding tijdens werk- en teamoverleggen. Samen met de vestigingsmanager bewaken zij de pedagogische kwaliteit op de vestiging. We volgen voortdurend nieuwe inzichten uit verschillende vakgebieden en passen deze waar mogelijk toe in de praktijk.
Pedagogisch professionals op onze peuterspeelzaal krijgen extra coaching om hen te ondersteunen in het werken met het VE-programma. Deze coaching wordt verzorgd door pedagogisch coaches en de pedagogisch beleidsmedewerker VE. Samen zorgen zij voor de borging van pedagogische (VE) kwaliteit.
Naast coaching bieden we verschillende trainingen en workshops aan die de deskundigheid van pedagogisch professionals vergroten. Deze dragen bij aan zowel (pedagogische) kwaliteitsverbetering als persoonlijke ontwikkeling. Veel van deze trainingen, zoals de Gordon-communicatiemethode en trauma-sensitief werken, worden verzorgd door onze pedagogisch coaches.

Ook pedagogisch professionals in opleiding worden getraind in het naleven van onze pedagogische visie en uitgangspunten, zoals beschreven in dit werkplan. Daarnaast krijgen zij scholing op het gebied van veiligheidsregels en EHBO-protocollen. Zo bewaken en borgen we de pedagogische kwaliteit van onze opvang én zorgen we voor een veilige omgeving voor zowel kinderen als medewerkers.

Pedagogisch coachplan
Alle peuterspeelzalen werken met een pedagogisch coachplan. Hierin staat beschreven op welke (VE-)pedagogische doelen de pedagogisch coach de peuterspeelzaal ondersteunt. De pedagogisch coach biedt coaching op de groep, kan aanwezig zijn bij kindbesprekingen en begeleidt het team tijdens werk- en teamoverleggen.
Daarnaast bieden we ook verschillende trainingen en workshops aan die bijdragen aan de deskundigheid van pedagogisch professionals. Deze trainingen bevorderen de (pedagogische) kwaliteit en ondersteunen de persoonlijke ontwikkeling. De meeste trainingen worden verzorgd door onze eigen pedagogisch coaches.
Een voorbeeld van een coachplan is te lezen in het ouderportaal (ik/ locatie/bink algemeen).

Beleidsmedewerker VE
De pedagogisch beleidsmedewerker VE is verantwoordelijk voor de borging, en zo nodig verbetering, van de pedagogische kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook bewaakt de pedagogisch beleidsmedewerker VE de doorgaande lijn van peuterspeelzaal naar de basisschool en heeft structureel contact met pedagogisch coaches en samenwerkingspartners, bijvoorbeeld wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft. Zo zorgen we voor hoge pedagogische kwaliteit op VE, zowel in de opleidingen, bijscholingen als in de dagelijkse praktijk.
Hoe de pedagogisch beleidsmedewerker VE dit precies doet staat uitgebreid beschreven in ons coachplan, te vinden in het ouderportaal.

Gecertificeerd
Alle pedagogisch professionals op de peuterspeelzaal beschikken over een erkend Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE-)certificaat of volgen de opleiding daarvoor.

Onze beleidsmedewerker VE is een gecertificeerd Uk & Puk-trainer en verzorgt zowel de VE-opleiding als de bijscholing.

Twee keer per jaar volgen alle pedagogisch professionals van de peuterspeelzaal VE-bijscholing. De onderwerpen worden jaarlijks vastgesteld en sluiten aan op de behoeften van de medewerkers. Dit kunnen thema's zijn zoals: opbrengstgericht werken, taalproblematiek (TOS Taalontwikkelingsstoornis) of oudergesprekken.

VE-opleidingsplan
Elk jaar stellen we een VE-opleidingsplan op voor alle pedagogisch professionals op de peuterspeelzaal. De pedagogisch beleidsmedewerker VE is verantwoordelijk voor dit plan, waarin wordt beschreven hoe we coaching en training cyclisch vormgeven, zodat kennis en vaardigheden goed worden onderhouden.

Wanneer er nieuw beleid wordt geïmplementeerd dat betrekking heeft op VE, wordt dit meegenomen in het opleidingsplan. Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Opleiden en ontwikkelen, de Bink Academie
Bij Bink werken studenten van verschillende niveaus en opleidingen. Het merendeel volgt een opleiding die kwalificeert om te werken in de kinderopvang. Dit kan via de BOL-opleiding (beroep opleidende leerweg) of de BBL-opleiding (beroepsbegeleidende leerweg). Daarnaast kunnen zij-instromers of professionals met eerdere werkervaring een EVC-traject

(Erkenning van Verworven Competenties) volgen.

De inzetbaarheid van studenten verandert naarmate zij verder zijn in hun opleiding. De vestigingsmanager is op de hoogte van de taken die medewerkers in opleiding mogen uitvoeren en kan ouders hierover informeren.

Pedagogisch professionals in opleiding combineren leren met praktijkervaring. Zij worden begeleid door onze praktijkopleiders en werken onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch professional. Zo ontwikkelen zij pedagogische vaardigheden en dragen zij bij aan de dagelijkse zorg en begeleiding van kinderen, bijvoorbeeld tijdens activiteiten en eet- en drinkmomenten. Ook houden zij toezicht tijdens het vrij spel. Naarmate hun opleiding vordert, krijgen zij meer verantwoordelijkheden, zoals het uitvoeren van activiteiten die passen bij de ontwikkelingsniveaus en interesses van de kinderen. Daarnaast leren zij te observeren en rapporteren over verschillende ontwikkelgebieden en te signaleren wanneer kinderen specifieke aandacht nodig hebben. Pedagogisch professionals in opleiding worden ook getraind in het naleven van veiligheidsregels en EHBO-protocollen. Dit draagt bij aan een veilige omgeving voor kinderen en medewerkers.

Stagiaires
Stagiaires hebben een ondersteunende rol, waarbij ze onder begeleiding van ervaren pedagogisch professionals verschillende taken uitvoeren. Zij worden begeleid door een beroepskracht en krijgen ruimte om hun stageopdrachten te doen. We vinden het belangrijk dat stagiaires een goed beeld krijgen van de functies en mogelijkheden in de kinderopvang. Welke taken zij mogen doen is afhankelijk van hun opleiding, opleidingsniveau en leerfase. Zij kunnen helpen bij het ontvangen en opvangen van kinderen, het bedenken en begeleiden van activiteiten; kinderen stimuleren mee te doen aan activiteiten en hen daarbij helpen wanneer nodig.

Vrijwilligers
Naast stagiaires zijn er bij Bink ook vrijwilligers werkzaam. Zij ondersteunen de dagelijkse werkzaamheden binnen de groep, altijd onder supervisie van gekwalificeerde pedagogisch professionals.
Vrijwilligers kunnen onder andere voorlezen of activiteiten ondernemen met de kinderen. Zij mogen echter nooit zelfstandig met de kinderen werken. De inzet van vrijwilligers is vastgelegd in het vrijwilligersbeleid van Bink. Daarnaast wordt met iedere vrijwilliger een vrijwilligersovereenkomst opgesteld, waarin de taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.

6. Overige informatie (veiligheid en gezondheid)

Inleiding
Elke vestiging beschikt over een werkplan Veiligheid en Gezondheid. Dit plan heeft als doel een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te creëren voor zowel kinderen als medewerkers. Hierbij worden kinderen beschermd tegen risico's met ernstige gevolgen, terwijl ze ook leren omgaan met kleine risico's.

In het werkplan Veiligheid en Gezondheid staat beschreven hoe het beleid, samen met de pedagogisch professionals, actueel wordt gehouden via een cyclisch proces (plan-do-check-act). Hieronder lichten we enkele belangrijke aandachtspunten toe.

Zindelijkheid
Op de peuterspeelzaal gebruiken we geen potjes, omdat deze minder hygiënisch zijn dan het toilet en lastig schoon te houden zijn. Voor peuters zijn er speciale peutertoiletten, of er is een opstapje met een brilverkleiner beschikbaar, zodat kinderen zelfstandig naar het toilet kunnen. De pedagogisch professional begeleidt de kinderen hierbij.

Wat doen we als een kind ziek wordt?
Wanneer een kind ziek wordt tijdens de opvang of al ziek aankomt, beoordelen we eerst het welbevinden van het kind. Voelt het kind zich ziek of wijst het gedrag van het kind erop dat het ziek is? Denk daarbij aan pijn aangeven, hangerig zijn, veel huilen, koorts hebben, regelmatig overgeven, diarree hebben en niet willen eten of drinken.

Een ziek kind heeft extra aandacht en zorg nodig. Op de peuterspeelzaal kunnen we die zorg niet bieden zonder dat dit ten koste gaat van de andere kinderen op de groep. Daarom vragen we ouders hun kind op te halen, omdat het niet kan meedoen aan het dagprogramma.

Als een ouder niet bereikbaar is op het opgegeven telefoonnummer, bellen we het noodnummer dat in het ouderportaal is geregistreerd. We vragen ouders om wijzigingen in hun contactgegevens en noodnummer tijdig aan te passen in het ouderportaal. Wij volgen het Beleid Zieke Kinderen, gebaseerd op de richtlijnen van het RIVM, https://www.rivm.nl. Ouders kunnen hierover meer lezen in het ouderportaal.

Allergieën
Als ouders weten dat hun kind een voedselallergie of intolerantie heeft, horen wij dit graag zo snel mogelijk. Zo kunnen we voorkomen dat een kind iets krijgt aangeboden dat ongeschikt of zelfs gevaarlijk kan zijn.

Indien gewenst denken we graag mee over alternatieve voedingsproducten die zowel geschikt zijn voor het kind als binnen ons voedingsbeleid passen. Afwijkingen van het voedingsbeleid worden alleen gemaakt om medische redenen. Aanvullende afspraken met ouders leggen we schriftelijk vast.

Wanneer wij vermoeden dat een kind allergisch zou kunnen zijn, nemen we contact op met de ouders.

Medicijngebruik
Soms heeft een kind medicijnen nodig op doktersvoorschrift. Bij voorkeur worden deze thuis door de ouders toegediend. Als dit niet mogelijk is en het kind de medicijnen ook tijdens de opvang moet innemen, gelden de volgende afspraken:

- Pedagogisch professional mogen medicijnen alleen toedienen met schriftelijke toestemming van de ouders.
- Medicijnen worden uitsluitend gegeven op doktersvoorschrift, in de originele verpakking met bijsluiter en op naam van het kind.
- Ook voor homeopathische of zelfzorgmedicijnen is een ingevulde medicijnverklaring vereist.

Wat doen we bij een klein ongeval?
We doen er alles aan om ongelukken te voorkomen door te werken met veilige materialen en onze medewerkers te scholen in veiligheid en gezondheid. In het plan Veiligheid en Gezondheid, te vinden in het ouderportaal, staat beschreven hoe wij dit doen.

Toch zijn kleine ongelukjes niet altijd te voorkomen. We stimuleren kinderen de wereld om hen heen actief te ontdekken. Activiteiten zoals balanceren over boomstammen, schommelen, klimmen en klauteren dragen bij aan de motorische ontwikkeling, maar brengen ook kleine risico's met zich mee, zoals een valpartij.

Bij kleine ongevallen, zoals een schaafplek of bloedneus, zijn onze pedagogisch professionals opgeleid om eerste hulp te verlenen. Is er medische hulp nodig, dan bellen we de ouder direct en overleggen we wie met het kind naar de arts gaat. In spoedeisende situaties bellen we 112 en informeren we de ouder zo spoedig mogelijk. Totdat de ouders aanwezig zijn, blijft de pedagogisch professional bij het kind.

7. Inspraak van ouders

Inleiding
Elke vestiging streeft ernaar een oudercommissie (OC) te hebben. Als een vestiging geen oudercommissie heeft, kunnen we gebruik maken van een alternatieve ouderraadpleging.

De oudercommissie bestaat uit een aantal ouders die als afgevaardigden de belangen van alle ouders op de vestiging behartigen. In het ouderportaal kunnen ouders zien welke leden zitting hebben in de oudercommissie en de notulen van OC-bijeenkomsten teruglezen.

De oudercommissie denkt mee en adviseert over beleidsmatige en praktische zaken op de vestiging. Zo worden jaarlijks het beleid en de vestiging specifieke afspraken rondom veiligheid en gezondheid met de oudercommissie besproken. Daarnaast kan de oudercommissie helpen bij het organiseren van ouderavonden en festiviteiten.

De taken en bevoegdheden van de oudercommissie zijn vastgelegd in het oudercommissiereglement. De commissie komt gemiddeld drie keer per jaar bijeen en overlegt met de vestigings- of clustermanager.

Klachten en suggesties
We doen er alles aan om de kwaliteit van onze opvang hoog te houden en waar nodig te verbeteren. Als ouders ergens niet tevreden over zijn, gaan we graag in gesprek om samen tot een oplossing te komen.
Mocht dit niet lukken, dan kunnen ouders gebruikmaken van onze klachtenregeling. Alle informatie hierover is te vinden op de website van Bink. Zie hiervoor Klachten en suggesties | Bink kinderopvang.

Geschillencommissie Kinderopvang
Als ouders niet tevreden zijn over de afhandeling van een klacht en er met het bestuur niet uitkomen, kunnen zij hun klacht voorleggen aan het Klachtenloket Kinderopvang in Den Haag of deze aanmelden bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Meer informatie hierover is te vinden op de website van Bink en op Kinderopvang - De Geschillencommissie.

8. Wil je meer lezen?

Leeslijst
Vestiging

Pedagogisch beleid | Bink kinderopvang

Sluitingsdagen | Bink kinderopvang

Peuterspeelzaal | Bink kinderopvang

https://binkkinderopvang.nl/peuterspeelzaal

Klachten en suggesties | Bink kinderopvang

Kinderopvang - De Geschillencommissie

Partners | Bink kinderopvang